

FAKTA OM ULYKKER OG ANMELDELSE

Arbejdsmiljøforholdet og kravene

En arbejdsulykke er en personskade forårsaget af en hændelse, der er sket pludseligt i forbindelse med arbejdet.

Medarbejdere skal **oplyses om** hvilken **risiko**, der er, for ulykker på arbejdspladsen.

Medarbejderne skal **instrueres og oplæres**, så de kan udføre arbejdet på en farefri måde.

Anmeldelse

Arbejdsgiveren skal snarest og inden 9 dage efter første fraværsdag anmelde arbejdsulykker, der medfører uarbejdsdygtighed i 1 dag eller mere ud over tilskadekomstdagen, til Arbejdstilsynet.

En arbejdsulykke, der antages at kunne begrunde krav på ydelser efter loven, har arbejdsgiveren desuden pligt til at anmelde snarest muligt og senest 9 dage efter skadens indtræden til sit forsikringsselskab eller Arbejdsskadestyrelsen.

Den tilskadekomne har selv ret til at anmelde skaden til de samme instanser, hvis arbejdsgiveren ikke gør det.

Generelt er fristen for anmeldelse af arbejdsskader 1 år efter ulykken for andre end arbejdsgiveren (en frist iht. Arbejdsskadestyrelsens regler).

Ejere og brugere af maskiner og andre tekniske hjælpemidler har pligt til at anmelde ulykker, der er sket ved brug af redskabet til Arbejdstilsynet.

Dette gælder også selv om den tilskadekomne ikke er en ansat.

Anmeldepligten gælder også ved:

- færdselsuheld, når færdslen er sket som led i et arbejde såvel for en arbejdsgiver som arbejdsgiver selv. Anmeldepligten gælder ikke ved ulykker på vej til og fra arbejde, med mindre dette indgår som en del af arbejdet, fx ved kørsel fra én adresse til en anden adresse
- ulykkestilfælde, der sker om fredagen, og hvor den tilskadekomne møder om mandagen, men har været "uarbejdsdygtig" lørdag og måske søndag.

Virksomhedens arbejdsmiljøorganisation (herunder arbejdsmiljørepræsentanten) har ret til at se anmeldelsen. Arbejdsmiljøorganisationen skal bruge den i sin undersøgelse af ulykken. Ved undersøgelsen skal arbejdsmiljøorganisationen søge at finde årsagen til ulykken og søge at gennemføre løsninger, der kan hindre en gentagelse. Hvor der ikke er en arbejdsmiljøorganisation, foretages undersøgelsen af en leder og en medarbejderrepræsentant.

Arbejdsgiveren skal desuden give den tilskadekomne en kopi af anmeldelsen.

Alle har ret til at anmelde arbejdsulykker og kortvarige skadelige påvirkninger til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen.

Ønsker skadelidte at rejse en erstatningssag, anmelder arbejdsgiveren dette til sit forsikringsselskab. Hvis arbejdsgiveren er selvforsikret eller ikke har tegnet forsikring, skal anmeldelsen ske til Arbejdsskadestyrelsen. Forinden dette sker, skal den behandlende læge, der først har behandlet skadelidte efter arbejdsulykken, udfylde en lægeerklæring på anmeldelsen.

Ulykker skal analyseres og forebygges.

I forhold til bedemænd og ansatte i krematorier bør der især være fokus på at forebygge følgende ulykkestyper:

- akutte løfteskader i forbindelse med håndtering af kister
- faldulykker, - når man glider på glatte overflader eller snubler over ting
- brandfare i forbindelse med kremering, hvis en kiste fx sætter sig fast, eller luger ikke kan lukkes

Gode råd om tiltag og løsninger

Hvis APV og arbejdsmiljørunderinger udføres perfekt, skulle ulykker i udgangspunktet helt kunne forhindres, idet man herved havde set alle farer og forebygget dem.

Forekommer en ulykke alligevel eller har været lige ved at ske (nærved-ulykke), gælder det om at lære af hændelsen og forhindre, at det sker igen.

God analyse af ulykker og nærved-ulykker

Start med at få fuldstændig hold på, hvad der skete, og find herefter ud af, hvorfor det kunne ske. Led efter de bagvedliggende årsager – så bliver løsningerne bedre. Bliv ved med at spørge hvorfor, indtil der ikke er flere "fordi'er".

Fx er det ikke nødvendigvis på grund af manglende viden om arbejdsteknik, at en medarbejder pådrager sig en rygskade ved indbæring af en kiste i en kirke.

I stedet mangler der måske en skriftlig procedure for risikovurdering i forbindelse med manuel

håndtering af kister i kirker: hvornår skal der anvendes hjælpemidler, hvor mange personer skal der mindst være til at løfte og bære en kiste, hvornår skal ramper anvendes osv.

Det kan også være, at denne procedure var besluttet, men ikke blev overholdt, enten fordi den ansatte ikke kendte proceduren eller var ligeglad.

Hver af årsagerne kræver forskellige løsninger, som kan medvirke til at forebygge en gentagelse. – Hvis årsagsanalysen ender med, at det blot var fordi medarbejderen viste for lidt om arbejdsteknik, eller at ulykken var et hændeligt uheld, vil det blot være et spørgsmål om tid, før en lignende ulykke sker igen.

Når årsagen er afklaret, skal der findes en samlet løsning, der kan forebygge en gentagelse af ulykken. Når løsningen er taget i anvendelse, følges der op på, om den virker, eller om den skal justeres.

God instruktion, oplæring og tilsyn

En væsentlig faktor mhp. forebyggelse er, om alle medarbejdere har tilstrækkelig viden om det arbejde, de skal udføre, - også i forhold til sundhed og sikkerhed.

Så det skal afklares, om alle har fået den nødvendige instruktion og oplæring, og om de rent faktisk bruger denne viden i deres arbejde.

Undgå farlige tunge løft og bæringer

Læs mere i Fakta om tunge løft og bæringer.

Forebyg faldulykker

Sørg for god orden og ryddelighed, således at der ikke er placeret eller ligger ting på gulve, man kan snuble over.

Håndter aldrig kister, hvor der er glatte overflader udendørs om vinteren. Bed pårørende eller institutioner om at sørge for saltning eller grusning.

Pas på løse tæpper (fjernes så vidt muligt), niveauforskelle og trapper, der ofte udgør et problem i private hjem.

Forebyg brandfare i forbindelse med kremation

På grund af fejl ved indsætningsplanken, indsætningsvognen (ældre krematorier) eller ovnlugen kan det ske, at kisten sætter sig fast i forbindelse med indsætning. Det skal her være muligt hurtigt at få kisten skubbet helt ind i ovnen eller trukket helt ud, så risikoen for bygningsbrand undgås.

Der skal fx være en jernstang på ca. 2 meters længde til brug, hvis kisten skal skubbes ind. Trækkes kisten ud med jernstangen, skal der være såvel brandtæppe som CO2-slukker til rådighed.

På mange krematorieovne findes håndtag til manuel lukning af ovnlugen. Af sikkerhedsmæssige årsager skal der være en særlig løs tilpasset metallåge forsynet med ikke varmeledende håndtag og indvendig isoleret med eksempelvis keramisk filt til midlertidig afdækning af indføringsåbningen. For krematorier med indsætningsplanke bør der ligeledes være et hydraulisk system, således at planken kan hæves og sænkes på trods af elsvigt.

Der skal kunne tilkaldes hjælp i form af alarm (fx en sirene, der kan høres af kolleger), internt kaldesystem, mobiltelefon eller lignende.

Der bør regelmæssigt afholdes øvelser, hvor mulig uheld ved ovnen trænes igennem, således at alle ansatte, der arbejder ved ovne, opnår den nødvendige rutine.

Gode links:

- BFA Service - Turisme: "Branchevejledning for bedemænd og ansatte i krematorier"
- BFA Service - Turismes site om forebyggelse af ulykker

